طراحی و برگزاری دوره‌های آموزشی با هدف «توان‌افزایی و تربیت محقق و مربی»

خبر امروز

بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی در سال جاری برای نخستین بار اقدام به برگزاری ۶ پودمان و دوره آموزشی با هدف توان‌افزایی و تربیت محقق و مربی کرده است. به گزارش آستان‌نیوز، نخستین دوره آموزشی ویژه توان‌افزایی پژوهشگران بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی با محورهای عمومی‌سازی دانش، روش‌شناسی مطالعات اجتماعی در دین‌پژوهی و مسائل مرتبط با آن، روش‌شناسی مطالعات مسئله‌محور در دین، بهره‌وری در پژوهش و اخلاق پژوهش و الگوهای تلفیقی مطالعات پارادایمیک و روایی برگزار شد. پودمان آموزشی نیز با موضوع «تربیت مدرس اخلاق خدمت» در دو دوره خواهران و برادران با محورهای ادب خدمت در آستان، پودمان آموزشی «تربیت مربیان اخلاق بازرسی»، چهارمین پودمان آموزشی با عنوان «اخلاق تبلیغ» در موضوع زبان‌های تبلیغ و پودمان «تربیت تشرف‌یار» نیز از دیگر عناوین دوره‌های آموزشی بود که در سال جاری برگزار شد. این دوره‌ها با محوریت ادب حضور، میهمان‌نوازی و مهارت استقبال از زائر، در محضر امام رضا(ع)، مهارت‌های ارتباطی مؤثر، کرامت انسانی بنیان رفتار ارتباطی و برادران دروغین ویژه خادمان بارگاه منور رضوی اجرا شد.

عیدانه

شعرخوانی شاعران آیینی در شب شعر «جمال جانان»

به مناسبت اعیاد شعبانیه، شب شعر «جمال جانان» به همت مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی در مشهدمقدس برگزار می‌شود.

به گزارش آستان نیوز، این شب شعر همراه با مراسم بزرگداشت استاد محمدجواد غفورزاده «شفق»، شاعر پیشکسوت آیینی با حضور جمعی از شاعران آیینی کشور، چهارشنبه دهم اسفند ۱۴۰۱ از ساعت ۱۸ در تالار نور برپا می‌شود. استاد غلامرضا سازگار، استاد علی انسانی، عباس صادقی زرینی، هادی منوری، محمدعلی صفری زرافشان، محمدعلی سالاری، علی مقدم، محمدجواد الهی‌پور، ابوالفضل عصمت‌پرست، سیدرضا یعقوبی‌آل، راضیه رجایی و سیدمحسن علوی، از جمله شاعران حاضر در این محفل ادبی هستند. دکتر امیر الهامی نیز به عنوان مجری مراسم در این شب شعر حضور خواهد داشت. شایان ذکر است، شب شعر جمال جانان در تالار نور واقع در مشهدمقدس، خیابان آبکوه، جنب اداره اوقاف پذیرای دوستداران شعر و ادب است.

از سوی دکتر سیدطاهر صباحی، مجموعه‌دار ایرانی مقیم ایتالیا انجام شد

اهدای ۱۳۳ تخته فرش و منسوجات نفیس به موزه آستان قدس رضوی

عکس رضوی - احمد حسنی

مجموعه‌دار ایرانی مقیم کشور ایتالیا ۱۳۳ تخته فرش و منسوجات نفیس متعلق به ایران و آسیای شرقی را به موزه آستان قدس رضوی اهدا کرد.

به گزارش آستان‌نیوز، در مراسم اهدای این مجموعه ارزشمند که در موزه فرش آستان قدس رضوی برگزار شد، دکتر مالک رحمتی، قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی و عبدالحمید طالبی، رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی حضور داشتند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجلال حسینی، رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در این مراسم ضمن قدردانی از این واقف ارجمند، اهدای این مجموعه از آثار متعلق به ایران و آسیای شرقی را سبب غنی شدن گنجینه فرش موزه رضوی به لحاظ دارا بودن آثار بین‌المللی عنوان کرد. وی با بیان اینکه موزه با اطلاعاتی که به مخاطب خود می‌دهد زنده است تصریح کرد: ایران قدمت چند هزار ساله در بافت فرش دارد اما مرکزی برای مطالعات فرش در ایران وجود ندارد در حالی که ایران مهد فرش است، ما بنا داریم با هدایت‌های عالمانه واقف این مجموعه، موزه فرش رضوی را به پژوهشکده فرش مبدل کنیم.

حسینی، دکتر سیدطاهر صباحی، واقف این مجموعه را دایره‌المعارف زنده فرش ایران خواند که به جای جای کشور سفر کرده و بخش عمده‌ای از عمر ۸۰ ساله خود را برای حفاظت و صیانت این آثار ارزشمند قرار داده است.

دکتر سیدطاهر صباحی نیز در ادامه این جلسه در سخنانی با اشاره به پیشینه هنر فرش‌بافی در ایران، پژوهش در این زمینه را بسیار ضعیف خواند و گفت: ایرانی‌ها این هنر را داشتند و دارند که از پشم به عنوان کالایی کم‌ارزش، هنری مانند فرش خلق کنند که در تمام موزه‌های دنیا و مراکز معتبر نشانی از آن دیده می‌شود.

این واقف به استقبال کشورهای غربی از آثار خود در خصوص تاریخچه فرش ایران و پژوهش‌های وی در این زمینه اشاره کرد و گفت: ما همان افرادی هستیم که با ذوق، هنر را خلق کردیم اما در مورد آن ننوشتیم تا آن را به یادگار بگذاریم.

در ادامه این جلسه، دکتر سیدطاهر صباحی آثار مکتوب خود به همراه سه منسوج تاریخی از کشور تاجیکستان و بخارا با حدود ۲۰۰ سال قدمت را به صورت نمادین به موزه رضوی اهدا کرد و دکتر مالک رحمتی، قائم مقام آستان قدس رضوی با اهدای هدایایی از وی قدردانی به عمل آورد.

شایان ذکر است بخش عمده‌ای از این مجموعه متعلق به دوره قاجار بوده و در کنار آن آثاری از منسوجات و دستباف کشورهای آسیای شرقی همچون پاکستان، افغانستان، تاجیکستان و ترکمنستان نیز وجود دارد.

■ **سیدطاهر صباحی کیست؟**

دکتر سید طاهر صباحی سال‌هاست در اروپا به عنوان یکی از کارشناسان معتبر فرش فعالیت می‌کند. او تا به حال ۱۸ عنوان کتاب به زبان‌های ایتالیایی، فرانسوی و انگلیسی درباره هنر فرش ایرانی منتشر کرده است.

صباحی علاوه بر این، ۱۴ سال است نشریه‌ای با عنوان گره به دو زبان انگلیسی و ایتالیایی منتشر می‌کند.

به گزارش سایت «فرش فیروزه» او متولد سال ۱۳۱۹ در تهران و صاحب مجموعه‌ای نفیس و بی‌نظیر از فرش‌های ایرانی است.

وی مدرک دکترای خود را در رشته داروسازی از دانشگاه بولونیا دریافت کرده و از سال ۱۳۵۱ش (۱۹۷۲م) به صورت تخصصی وارد عرصه هنر فرش شد.

او در سال ۱۹۸۴م به عنوان یکی از اعضای هیئت مؤسس بازرگانان فرش شرقی ایتالیا شروع به فعالیت کرده و در سال ۱۹۸۶م نیز به عنوان رئیس کلوپ فرش شرقی برگزیده می‌شود.

دکتر صباحی با سال‌ها سابقه درخشان در عرصه پژوهش و فعالیت‌های فرهنگی در کمیسیون‌ها و انجمن‌های فرش کشورهای اروپایی، از جمله کمیسیون ملی ارزیابی، اتحادیه مجموعه‌داران فرش، انجمن دوستداران فرش و هیئت بین‌المللی فرش در ایتالیا و همچنین کمیسیون ویژه فرش در آلمان و اتریش، آثار و نوشته‌های بی‌نظیری را برای معرفی دستبافته‌های ایرانی و شرقی به عرصه فرش تقدیم داشته است.

از جمله این آثار می‌توان به «قالی‌های شرقی، هنر و سنت» ۱۹۸۶، «فرش‌های عشایری ایران» ۱۹۸۹، «سواران شرقی» ۱۹۹۱، «جاجیم‌های شاهسون» و «هنر قالی‌بافی در مشرق زمین» ۲۰۰۷ اشاره کرد.

وی در اسفند ماه ۱۳۸۵ کتاب «هنر قالی‌بافی در مشرق زمین» را در دو برنامه جداگانه در مرکز ملی فرش ایران و سازمان میراث فرهنگی رونمایی کرد.

صباحی در پاسخ به این پرسش که از چه زمان شروع به خرید فرش برای مجموعه‌تان کرده‌اید و چه نوع فرش‌هایی در این مجموعه دارید، بیان می‌کند: «ما ۶ خواهر و برادر بودیم. البته من و برادرم ناصر بسیار شیطان بودیم. مادرم برای اینکه کمتر اذیت کنیم، تابستان‌ها ما را با پدرم به بازار می‌فرستاد. پدرم ما را سبزه میدان پیاده می‌کرد؛ خودش می‌رفت ماشین را پارک کند و ما پیاده می‌رفتیم تا نوروز خان.

سر راهمان یک دکان فرش‌فروشی بود که دو تخته پاتختی لاکی کاشان زیبا داشت و من هر روز محو تماشای آن‌ها می‌شدم. یک روز صبح با تپش قلب از خواب بیدار شدم و فکر کردم نکند این فرش‌ها را بفروشند؟ قلکم را شکستم، همه پول‌هایم را در دستمال ریختم و سر سفره صبحانه به پدرم دادم و از او خواستم آن‌ها را برایم بخرد.

پدرم تعجب کرد و گفت دو تا؟ بالاخره پدرم را بردم و او با صاحب دکان صحبت کرد. خلاصه تا وقتی فروشنده آن‌ها را از دیوار نکند، خیالم راحت نشد. در حقیقت اولین خریدم را در ۱۱ سالگی انجام دادم. اگرچه تا همین اواخر که پدرم زنده بود نتوانستم آن‌ها را به مجموعه‌ام اضافه کنم، چون فرش‌ها را به من نمی‌داد تا اینکه دو قالیچه ابریشمی تبریز برایش خریدم و فرش‌های خودم را پس گرفتم.

بعدها تجارت سبب شد بتوانم با فرش فروش‌ها ارتباط برقرار کنم. من تاجران زیادی را می‌شناسم و با آن‌ها دوست هستم، به همین واسطه فرش‌های زیبایی در مجموعه جمع‌آوری کرده‌ام.

یادم می‌آید چند سال پیش به یکی از دوستانم سرزدم. او گفت فرش زیبایی دارم که حتماً باید آن را ببینی.

شاگردش فرش را پهن کرد. خیلی تعجب کردم چون فرش امضای حاجی جلیلی داشت. فرش حاجی جلیلی زیاد دیده بودم، اما هیچ کدام امضا نداشتند. برادران حاجی جلیلی در مرند فرش تولید می‌کردند و فرش‌هایشان بسیار زیباست. تعداد فرش‌های مجموعه‌ام را نشمرده‌ام، اما خیلی زیاد است به‌طوری که می‌توانم آن‌ها را به گونه‌های مختلف طبقه‌بندی کنم.

فرش‌های ازبک، ترکمن، خورجین‌های زیبای مشرق زمین، فرش‌های بلوچستان و زابل، کرمان، سوزنی‌های ازبکستان، واگیره، رو اسبی، تبریز و انواع دیگری که هر کدام برای خودش یک مجموعه است».

خبر

هنربافته‌های همه ایران در موزه فرش آستان قدس رضوی جمع شده است

تاریخ تار و پود

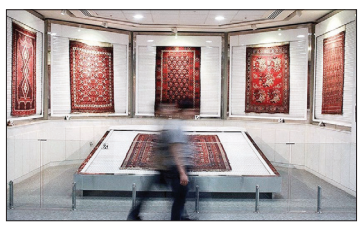

موزه فرش آستان قدس رضوی پیشتر در بنایی کوچک‌تر مستقر بود اما ساختمان جدید و کنونی آن در سال ۱۳۹۰ به‌صورت گنجینه‌ای مستقل در مجاورت موزه مرکزی آستان قدس رضوی و در ساختمانی سه طبقه افتتاح و مورد بهره‌برداری قرار گرفت. طبقه همکف این موزه به نمایش قالی‌ها و فرش‌های بافته شده در نواحی مرکزی و شرقی ایران و نیز برخی قالی‌های پرده‌ای اختصاص یافته که در زیبایی، کم‌مانند هستند. طبقه دوم موزه محل نشان دادن قالی‌ها و فرش‌های بافته شده در مناطق غرب و شمال غربی ایران و همچنین قالیچه‌ها و گلیم‌های بافته شده توسط هنرمندان فرشباف عشایر و ایلات کشور است و طبقه منهای یک به نمایشگاه قالی‌ها و گلیم‌های بافته شده در دوره صفوی و فرش‌های بزرگ بافته شده در مشهد اختصاص یافته است.

این قالی‌ها از جنبه‌های متعددی از جمله قدمت و دیرینگی، اصالت و نفاست و لحاظ شدن ویژگی‌های هنری، بدیع و درخور توجه هستند.

■ **قالی‌های ایران و هند**

موزه فرش آستان قدس رضوی را می‌توان به‌عنوان بزرگ‌ترین موزه تخصصی فرش در خاورمیانه دانست که حدود ۱۰۰ تخته فرش را به نمایش عمومی درآورده است و شمار بسیاری فرش را نیز در مخزن خود به شیوه تخصصی نگهداری می‌کند.

نزدیک به ۹۰ درصد فرش‌های این موزه توسط بانیان خیر و عاشقان حضرت رضا(ع) در زمان‌های مختلف به این مجموعه اهدا و وقف و بقیه آن نیز به سفارش این مجموعه برای استفاده در حرم مطهر رضوی و دیگر اماکن متبرکه خریداری شده است.

از جمله آثار نفیس و ارزشمندی که در این موزه زیبا به نمایش درآمده مجموعه‌ای از قالی‌ها و گلیم‌های کرک و ابریشم بافته شده در دوره صفوی هستند که به قالی‌های ایران و هند معروف‌اند و برای استفاده در حرم بافته شده‌اند. برخی از این قالی‌ها وقف و نذر شده و دارای کتیبه هستند (مانند قالی‌های پرده‌ای محرابی درختی که به تاریخ ۱۳۲۲-۱۳۲۰ قمری به سفارش عبدالله تبریزی توسط استاد محمد کرمانی بافته شده‌اند) و برخی به سفارش آستان قدس رضوی بافته شده‌اند (مانند قالی‌های پرده‌ای ارجمند کرمانی) و بر درهای ورودی به فضای زیارتی نصب می‌شدند. قالی‌های استاد عبدالمحمد، عبدالحمید و علی‌خان عمواوغلی و نیز قالی زنده‌یاد محتشم از آثار شاخص و مورد توجه کارشناسان فرش و مجموعه قالی‌های تصویری اهدایی برادران صفدرزاده حقیقی از آثار دیدنی این موزه محسوب می‌شوند. از دیگر آثار ارزشمند آستان قدس رضوی مجموعه نفیس منسوجات آن به‌خصوص صندوق پوش‌ها و ضریح پوش‌های تاریخی و هنری حرم مطهر است که قدیمی‌ترین اثر کتیبه‌دار آن مربوط به سال ۹۵۲ هجری است.

■ **فرش‌ها به مرخصی هم می‌روند**

هر فرشی (جز فرش‌های مشهور که بازدیدکنندگان، پیگیر دیدن آن هستند) یک دوره استراحت و نگهداری در مخزن دارد. موزه مجهز به سیستم اعلان و اطفای حریق، دما و رطوبت است که به‌صورت دیجیتال اندازه‌گیری می‌شود.

فرش‌ها در موزه به بهترین روش‌های نمایشی در دنیا به نمایش گذاشته‌شده‌اند؛ یعنی به دو صورت افقی با شیب بسیار ملایم که فرش به‌هیچ‌وجه آسیب نمی‌بیند و روش عمودی با استفاده از نوارچسب وُلکرو (نوارچسب‌ها وزن فرش را به‌صورت متعادل در همه سطوح آن تقسیم می‌کنند) که بر اساس ابعاد و وزن فرش نگهداری می‌شود.

موزه تخصصی فرش آستان قدس رضوی، از ساعت ۸ تا ۱۲:۳۰ روزهای شنبه تا چهارشنبه و از ساعت ۸ تا ۱۱:۳۰ روزهای پنجشنبه و جمعه و ایام تعطیل رسمی در صحن کوثر حرم مطهر رضوی، در مجاورت موزه مرکزی آستان قدس رضوی، پذیرای دوستداران فرهنگ و هنر ایرانی اسلامی است.

نمایشگاه

آیین اهدای قالی و منسوجات نفیس به آستان قدس رضوی

عکس: احمد حسنی

من جلس مجلسا یحیی فیه امرنا، لم یمت قلبه یوم تموت القلوب

هر که در مجلسی بنشیند که در آن یاد ما (اهل بیت) زنده می‌شود قلبش، در روزی که قلب‌ها می‌میرند نمی‌میرد.

رواق ۲ قدس

برش

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجلال حسینی، دکتر سیدطاهر صباحی، واقف این مجموعه را دایره‌المعارف زنده فرش ایران خواند که به جای جای کشور سفر کرده و بخش عمده‌ای از عمر ۸۰ ساله خود را برای حفاظت و صیانت این آثار ارزشمند قرار داده است.

دکتر سیدطاهر صباحی نیز در ادامه این جلسه در سخنانی با اشاره به پیشینه هنر فرش‌بافی در ایران، پژوهش در این زمینه را بسیار ضعیف خواند و گفت: ایرانی‌ها این هنر را داشتند و دارند که از پشم به عنوان کالایی کم‌ارزش، هنری مانند فرش خلق کنند که در تمام موزه‌های دنیا و مراکز معتبر نشانی از آن دیده می‌شود.